

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

SPRAWNOŚCIOWE OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE

MINI PRZEWODNIK

DLA UCZNIA

SOK, czyli Sprawnościowe Ocenianie Kształtujące, to sposób nauki, który łączy zdobywanie nowych umiejętności, zwanych sprawnościami, z ocenianiem, które pomaga ci zrozumieć, jak dobrze się uczysz i co jeszcze możesz poprawić.

W trakcie zdobywania sprawności uczysz się krok po kroku, wykonując zadania, które pomagają ci rozwijać się i stawać się coraz lepszym.

CO TO JEST SOK?

SOK, czyli Sprawnościowe Ocenianie Kształtujące, to metoda edukacyjna, która łączy elementy harcerskiego zdobywania sprawności z ocenianiem kształtującym. Sprawności to praktyczne umiejętności, które uczniowie zdobywają poprzez realizację określonych zadań, zgodnie z wyznaczonymi kryteriami sukcesu. Metoda ta wspiera rozwój samodzielności uczniów i ich umiejętność refleksji nad własnym procesem uczenia się.

KTO KOGO OCENIA I JAK?

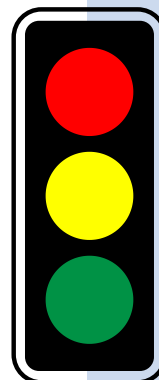
W SOK ocena odbywa się na dwóch poziomach:

Nauczyciel ocenia ciebie: Nauczyciel patrzy na twoje zadania, testy i inne prace, aby zobaczyć, jak dobrze się uczysz i jakie postępy robisz.

Ty oceniasz siebie: Możesz sam zastanowić się, jak dobrze sobie radzisz. Oceniasz swoje postępy i myślisz o tym, co udało ci się zrobić dobrze, a nad czym musisz jeszcze popracować.

Używasz do tego metody świateł:

- **Zielone światło** – Udało ci się wykonać zadanie bardzo dobrze.
- **Żółte światło** – Wykonałeś zadanie, ale jest trochę miejsca na poprawę.
- **Czerwone światło** – Miałeś trudności z zadaniem i potrzebowałeś pomocy.

W metodzie SOK ocena przebiega dwutorowo:

Nauczyciel ocenia uczniów: Nauczyciel obserwuje postępy uczniów w realizacji zadań i zdobywaniu sprawności, udzielając im informacji zwrotnej na temat ich pracy. Ta ocena ma na celu wspieranie uczniów w ich rozwoju i wskazywanie obszarów do poprawy.

Uczniowie oceniają siebie: Uczniowie dokonują samooceny swoich postępów, używając techniki świateł. Samoocena jest kluczowym elementem w procesie zdobywania sprawności, ponieważ pozwala uczniom świadomie zarządzać swoim procesem uczenia się i wprowadzać potrzebne zmiany.

DLA UCZNIĄ

JAK PRACOWAĆ Z SOK PODCZAS LEKCJI?

Podczas lekcji nauczyciel pomaga ci zdobywać różne sprawności, czyli umiejętności, które są ci potrzebne.

- **Wyznaczanie celów:** Nauczyciel mówi ci, jakie umiejętności (sprawności) będziesz zdobywać i dlaczego są ważne.
- **Realizacja zadań:** Samodzielnie pracujesz nad zadaniami, a nauczyciel obserwuje, jak ci idzie i pomaga, jeśli tego potrzebujesz.
- **Samooceń:** Po skończeniu zadania sam oceniasz, jak ci poszło, używając metody świateł (zielone, żółte, czerwone).
- **Rozmowa z nauczycielem:** Omawiasz swoje wyniki z nauczycielem, który mówi ci, co zrobiłeś dobrze i co można poprawić.
- **Decyzja o zdobyciu sprawności:** Razem z nauczycielem decydujesz, czy zdobyłeś sprawność, czy musisz coś jeszcze poprawić.
- **Refleksja:** Zastanawiasz się, czego się nauczyłeś i co sprawiło ci trudność.

DLA NAUCZYCIELA

Praca z SOK w trakcie lekcji obejmuje kilka kluczowych etapów:

- **Planowanie umiejętności i sprawności:** Planuj umiejętności, które uczniowie będą rozwijać, bazując na celach zawartych w podstawie programowej. Przygotowuj karty sprawności, które będą zawierać konkretne zadania i działania, które uczniowie muszą wykonać, aby zdobyć określoną sprawność.
- **Określanie kryteriów sukcesu:** Definiuj jasne i mierzalne kryteria sukcesu dla każdej sprawności. Te kryteria pomogą uczniom zrozumieć, co muszą zrobić, aby osiągnąć cel. Pozwól uczniom samodzielnie lub z twoją pomocą wybierać kolejność realizacji tych kryteriów.
- **Samooceń i refleksja:** Zachęcaj uczniów do dokonywania samooceny po zrealizowaniu zadań, korzystając z techniki świateł. Prowadź uczniów do autorefleksji aby pomóc im lepiej zrozumieć ich postępy i obszary do poprawy.
- **Udzielanie informacji zwrotnej:** Regularnie oceniaj postępy uczniów i udzielaj im informacji zwrotnej. Wskazuj, co zostało wykonane dobrze, co wymaga poprawy, oraz jakie kroki należy podjąć, aby jeszcze bardziej się rozwijać.
- **Przygotowywanie nagród i dokumentacja:** Przygotowuj dyplomy lub odznaki dla uczniów za zdobyte sprawności i zadbaj o to, by dokumentowali swoje osiągnięcia. To motywuje ich do dalszej pracy i pozwala śledzić postępy.

DLA UCZNIA

ROLA UCZNIA / ROLA NAUCZYCIELA

Twoja rola w SOK polega na tym, że samodzielnie uczysz się nowych rzeczy, oceniasz swoje postępy i starasz się rozwijać swoje umiejętności. Musisz być odpowiedzialny za swoje działania i dążyć do zdobycia kolejnych sprawności. Ważne jest, abyś uważnie słuchał nauczyciela, starannie wykonywał zadania i zastanawiał się, jak dobrze ci poszło.

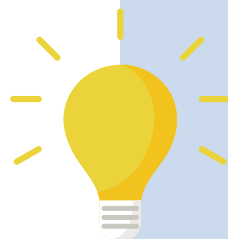
DLA NAUCZYCIELA

Rola nauczyciela w SOK polega na wspieraniu uczniów w procesie zdobywania sprawności. Nauczyciel jest przewodnikiem, który pomaga uczniom zrozumieć, jakie umiejętności muszą rozwijać, oraz udziela im wsparcia na każdym etapie tego procesu. Ważne jest, aby nauczyciel dostosował tempo i sposób pracy do indywidualnych potrzeb uczniów, szczególnie tych z niepełnosprawnością intelektualną.

Dzięki pracy z SOK uczniowie uczą się samodzielności, wytrwałości i umiejętności refleksji, co przygotowuje ich do wyzwań dorosłego życia.

DLA UCZNIA

- Słuchaj uważnie wyjaśnień nauczyciela na temat tego, czym jest SOK i jakie cele są przed tobą.
- Staraj się dokładnie wykonywać zadania zgodnie z wyznaczonymi kryteriami sukcesu.
- Regularnie oceniaj swoje postępy, używając metody świateł.
- Zastanów się nad tym, co możesz poprawić, i staraj się doskonalić swoje umiejętności.
- Nie bój się prosić o pomoc, jeśli napotkasz trudności.

DLA NAUCZYCIELA

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

- **Planowanie:** Na początku roku szkolnego dokładnie zaplanuj, jakie umiejętności i sprawności uczniowie będą zdobywać. Uwzględnij cele programowe oraz indywidualne potrzeby uczniów.
- **Kryteria sukcesu:** Jasno określ kryteria sukcesu dla każdej sprawności, aby uczniowie wiedzieli, co muszą zrobić, aby osiągnąć cel. Upewnij się, że kryteria są konkretne i mierzalne.
- **Samocena:** Zachęcaj uczniów do regularnej samooceny, korzystając z metody świateł. Pomóż im zrozumieć, dlaczego refleksja nad własną pracą jest ważna.
- **Informacja zwrotna:** Udzielaj uczniom regularnych informacji zwrotnych, które będą dla nich wsparciem i motywacją do dalszej pracy.
- **Dokumentacja:** Zadbaj o to, aby uczniowie mieli miejsce do dokumentowania swoich osiągnięć, na przykład w zeszytach sprawności. To pomoże im śledzić swoje postępy i zobaczyć, ile już osiągnęli.